

JUTRANJE NOVOSTI

NARODNO RADIKALNI DNEVNIK

(Zajma vsak dan jutraj, izvzemši ponedelja.
Mesečna naročnina:

v Ljubljani Din 10.—, po pošti Din 12.—, inozemstvo Din 20.—

Uredništvo: Wolfova ulica št. 1/L — Telefon št. 213

Brzojavni naslov: „Novosti-Ljubljana“.

Upravništvo: Marjini trg št. 8. — Telefon št. 44.

Oglaš po tarifu. Sprejemajo se le do 15. ure.
Pisnim vprašanjem naj se priloži znamka za odgovor.
Račun pri poštnem č.k. uradu št. 13.238.

Za edinstvo.

Te dni, ko se odločajo važni dogodki naše notranje politike in ko stopa rešitev državnega in narodnega problema Srbov, Hrvatov in Slovencev v odločilni štadij, je poslanica Starejšinstva Jugoslovenskega Sokolskega Saveza tolažba, ki nas navdaja z novim pogumom. Iskrene, tople besede, ki podžigajo k vztrajnemu delu in širjenju unitaristične ideje, pa niso le vidne smerice celokupnemu Sokolstvu, ne namenjene so vsem, ki se niso izgubili veré v silo naravnega razvoja. Onim, ki dvomijo, onim, ki nihajo med teorijo o treh narodih in med brezkompromisno formulo o popolnem narodnem edinstvu, veljajo v srce segajoče besede: »Ob temelju naše države se zaganjajo njeni sovražniki, ščujoče brata na brata, sestro na sestro, pleme na pleme, ponižujejo in onečašajo avtoriteto in svetost državne misli in narodnega edinstva z vsemi sredstvi klevet in demagogije, napajajo široke mase naroda s strupom sovraštva, nemoteno in nekanjeno snujejo načrte, kako naj razbijejo veliko tvorbo ljubezni, trpljenja, umiranja in junaštva, ter utirajo strugo pogubonosnih valovom zunanjih sovražnih nakan, ki se naj razlijejo po naši zemlji in nas iznova razsužnjijo in uničijo...«

Idealno stremenje Sokolstva po edinstveni državi, močni in utrdjeni kraljevini, bodi krasen vzgled vsem, ki ne marajo kloniti svojih tlakov ne pred zunanjimi in tudi ne pred notranjimi sovražniki države. Separatistično časijsje se danes po krivem sklicuje na »ljudsko voljo«, ki da je prišla ob priliki skupščinskih volitev tako »spontano« do izraza. Do veljave je prišel Radić samo s svojim srbofobskim rovarstvom in z demagogijom, ki mu ga v politični zgodovini nobena država ne najde primerne. Pri nas v Sloveniji, sta se udeležili prižnica in spovednica. In tu nastane vprašanje: Ali je to res »ljudska volja«? Ne, nikakor ne!...

Radićevci in klerikalci zatrjujejo vedno, da bi se mogla urediti država na podlagi federacije, ne da bi pri tem trčelo narodno edinstvo. Pokazuje nam Svico, Nemčijo, Ameriko itd. Pozabljajo pa dostaviti, da imamo v teh državah opravka z zreliimi narodi in dovršenimi parlamentarizmi. V Svici se radi deset referendumov v najdelikatnejših zakonskih inicijativah ljudstvo ne da razgrteti od takih šarlatanov. To je mogoče le v hrvatskem Zagorju, sedaj celo v drugih delih naše države. Sumadinski seljak se ni dal zapeljati od brezvestnih demagogov. Krepko in strumno se je postavil za svojega voditelja Nikolo Pašića, ki je upravljal Srbijo v najtežjih dnevih pred in med vojno. Demagogija je zmogala le med »prečani«.

Za edinstvo — proti partikularizmu, to je sedaj geslo narodnega radikalizma. Radićeva negacija edinstva je rodila radikalno negacijo radićevstva. Mi radikalci se zavedamo, da pomeni vsako popuščanje od Vidovdanske ustave smrti narodnega in državnega edinstva. Svoje zmage so se prehitro veselili tako g. Radić, g. Korošec in g. Spaho. Danes je situacija razčiščena že v toliko, da se more mirno in brez ovinkov ugotoviti, da heterogeni elementi Vidovdanske ustave ne bodo izpreminjali. Radić je napisal v svojem »Slobodnem Domu« članek, v katerem povdarja, da je sporazum s »srbskim narodom« mogoč vsako minuto, nikakor pa ne s Pašićem in NRS. Tu se vidi blazna ideologija mirotvornega in čovečanskega fantasta. Kaj bi rekel g. Radić, če bi beograjski »vladodržci« izjavili, da so za sporazum s hrvatskim seljakom, ne pa z — Radićem? Sedaj besni Radić proti Pašiću in pozablja, da je slednji reprezentant relativne večine vsega naroda. Trhla zveza med radićevci, klerikalci in bosanskimi begi ne tvori nobene nevarnosti za narodno edinstvo. Hipnota zinagoslavljaj, ki se je medtem že znatno ohladilo, moramo neizogibno slediti strašnem mačku. Narodna radikalna stranka bo vztrajala pri politiki, ki jo narekuje izvedba Vidovdanske ustave. Ona in nobena druga stranka je v stanu, da obrani sveto idejo narodnega edinstva pred napačnim opozicijem.

Pred razčiščenjem situacije.

SEJA MINISTRskega SVETA. — NOVA KOMBINACIJA. — SEJA GLAVNEGA ODBORA NRS. — DEMOKRATSKA POGAJANJA Z RADIKALI — ZANIMIVA VEST DEMOKRATSKEGA LISTA.

Beograd, 5. aprila. (B) Sinoči se je od 5. do 9. ure vršila seja ministrskega sveta, na kateri je minister financ g. Stojadinović poročal o delu ekonomsko-finančnega komiteja na izvoznih carinah in o diskusiji, ki se je vršila o reparacijah iz Nemčije. Sklepi komiteja so se odobrili. Najdalje je trajal razgovor o notranji politiki. Nadaljevalo se je razpravljanje o likvidaciji pokrajinskih uprav. Za sedaj drži vlada svoje namere tajno. Končno je bilo rešeno nekaj manjših resortnih stvari.

Beograd, 5. aprila. (B) »Tribuna« doznava iz baje dobro poučenega vira, da so se tiho in oprezno začela voditi pogajanja med radikali in demokrati. Ker g. Davidović kljub vsem svojim mnogobrojnim nasprotnim izjavam, vzdržuje skrivne zveze z revizionisti. Se v demokratski stranki zopet pojavlja spor med pristaši ustave in revizionisti. Vse to dvolične politike g. Davidovića pridobiva Pribečevićeva skupina vsak dan več pristašev. Vse to ne izključuje, da bo večina demokratskega kluba za koalicio z radikali. V slučaju, da se ta politična kombinacija uresniči, bi podpiral Džemijet vlado, sestavljeno iz demokratov in radikalov. Tako sestavljeni kabinet g. Pašića bi izvedel volitve bržkone v septembru ali v začetku oktobra. V slučaju, da bi verifikacijski odbor odobril vse mandate, potrebne za to novo kombinacijo, bi se večina lotila zelo energično dela v parlamentu. Deklamacije in govorniška razpisnost bi bile to pot izključene iz parlamenta in celo delo bi se vršilo z največjo intenzivnostjo večinoma v odborih. V prvi vrsti bi se imel sprejeti proračun, o katerem se trdi, da je že gotov. Sprejel bi se finančni zakon, zakon o uradnikih in invalidih in zakon o poljedelskih kreditih. Najglavnejše delo skupščine pa bi vsekakor tvorila racionalna revizija volilnega zakona, po kateri bi parlament

izgubil obliko velikega in neokretnega mehanizma, ker bi se število poslancev znižalo na 200 do 250. Nosilec liste bi mogel biti samo kvalificiran kandidat. Takoj, ko bi skupščina dovršila ta svoj posel, bi se razpustila in razpisale bi se nove volitve.

Beograd, 5. aprila. (B) »Novi list« javlja: Danes ob 10. uri dopoldne se je začela v radikalnem klubu narodne skupščine seja glavnega odbora radikalne stranke. Ta seja je sklicana nenadoma na poziv predsednika glavnega odbora. Dnevni red ni znan.

Beograd, 5. aprila. (B) Danes popoldne ob 6. uri se je začela seja ministrskega sveta, ki traja ob 8. uri še dalje. Na seji se razpravlja o političnem položaju.

Beograd, 5. aprila. (B) Danes je dopotoval v Beograd g. dr. Edo Lukinč; njegov prihod se spravlja v zvezi s pogajanj z radikali za obnovo koalicije.

Zagreb, 5. aprila. (Z) Po informacijah današnje demokratske »Riječi« se je g. Tomislav Tomljenović, bivši ban in narodni poslanec, zopet spustil v veliko akcijo: Zahaja k Stjepanu Radiću, da mu pomore izmotati se iz zagate, v katero ga je spravilo njegovo demagoštvo. Tomljenović ga informira in mu svetuje, da se naj zopet oklene g. Davidovića. List pravi, da se sledovi rovarstva g. Tomljenovića v zadnjem Radićevem »Slobodnem Domu« ne morejo prikriti, v katerem se zopet namiguje Davidoviću, naj se razide s Pribečevićem in poda roko zopet Radiću. Po mnenju »Riječi« počenja Radić to zato, ker se boji, da ne bi njegov blok s Spahom in Korošcem imel za posledico obnovo bloka vseh državotvornih elementov, pa zato s pomočjo Tomljenovića skuša razbiti to podlago in razcepiti demokratsko stranko.

NAMERE REVIZIONISTIČNEGA BLOKA. — VLADA IN DEMOKRATI.

Beograd, 5. aprila. (Z) Predsednik ministrskega sveta g. Pašić je bil včeraj pri Nj. Vel. kralju, da poroča o sedanjem položaju. Sinoči je imela vlada zelo dolgo seja, na kateri se je resno razpravljalo o notranjem položaju. G. Pašić je obvestil člane vlade, da je bil na dvoru, kjer je kralju poročal o notranji politični situaciji.

»Tribuna« prinaša o tej seji sledeče: »Po poslednjih vesteh iz Zagreba namerava revizionistični blok priti takoj v skupščino, da na ta način onemogoči verifikacijskemu odboru, da razveljavi mnogo njegovih mandatov kakor tudi nekatere mandate dr. Spaha in dr. Korošca. Od Radićevih poslancev namreč 3 nimajo pravice do mandata radi nezadostnega števila let, od Spahinih pa 2 poslance. Razven tega je mogoče, da verifikacijski odbor razveljavi še 6 mandatov revizionističnega bloka, ki so dvomljivi in proti katerim so vložene pritožbe.

S prihodom v Beograd poskuša revizionistični blok dve stvari: 1. ojačanje opozicije proti radikalom in 2. onemogočenje radikalnodemokratske koalicije, ker po vesteh iz njihovega vira g. Ljuba Davidović ni nasproten sporazuma z revizionističnim blokom. Radićevci se nadejajo, da jim bo mogoče pri-

dobiti vsaj 30 demokratskih poslancev, tako da bi imeli z zemljoradniki, črnogorskim federalisti in Drinkovićem točno polovico vseh mandatov (157). Na ta način radikali in Pribečevići, ako med njimi pride do sporazuma, nikakor ne bi mogli sestaviti večine.

Sveda ta kombinacija Radića ne izgleda ravno najverjetnejša, ali vlada mora vendarle z njo računati. Mnogo boljše je takoj razpustiti skupščino, nego dopustiti, da se zalde v tako zagato, iz katere ne bi bilo izhoda. Kakor se trdi v dobro poučenih krogih, je vlada sklenila, da po posebnih delegatih pride v stik z demokrati, da zve za njihovo razpoloženje. Vlada ne želi iznenadenja od strani demokratov, t. j. od Davidovića, vsled česar bo zahtevala od njih pogoje, pod katerimi bi vstopili v vlado. Ta pogajanja z demokrati naj bi se začela takoj, vsled česar se z njimi spravlja v zvezo, današnja seja glavnega odbora demokratske stranke. Ako bi bile merodajne vesti demokratskega časopisja o demokratskih pogojih, potem bi bil sporazum popolnoma izključen, ker zahtevajo demokrati po teh vesteh status quo ante, t. j. predsednika parlamenta in 7 portfeljev. Na to pa radikali, ne bi hoteli nikdar pristati.

Stroga obsodba dinarskih spekulantov.

Beograd, 5. aprila. (B) Inspektorji generalnega inspektorata ministrstva financ, ki so vodili v Zagrebu preiskavo povodom afere Hacker & Kraus iz Trsta, so podali o tem svoje poročilo, na podlagi katerega je minister financ naložil sledeče kazni: po 300.000 Din: Otonu Vinskemu, ravnatelju Hrvatske eskomptne banke v Zagrebu, Vinku Schönu, borznemu disponentu Hrvatske eskomptne banke, Milanu Lichtenbergu, Arnoldu Dijamantu, firmam Jakob Brunner Sinovi v Zagrebu, Adler in Büchler, Schranger & Co., Schwarzenberg & Stern, Landsman, Marko Schwanger & Co., »Tekstil« d. d., »Kolonial« d. d., Trgovalsko prometno d. društvo v Zagrebu in Lavoslavu Schyvarzu, senzalu v Zagrebu; po 200

tišoč dinarjev: firmi Fischer & Polak v Zagrebu; po 150.000 Din: Mirku Ledererju, ravnatelju Hrvatske eskomptne banke, Dragotinu Fischerju in firmi Albert Bier; po 100.000 Din: Arturju Gvozdanovu, firmi Romanov, firmi Samuel Hahn, firmi Grivić, firmi Edo Gelb & Co. in Eksportnemu in Importnemu d. d. v Zagrebu; po 50.000 Din: firmi Hirschel & Co., Pesing & Co., firmi Lewitzki, firmi Marko Wohlmut ter firmi Revedar & Hoffman; 25.000 dinarjev firmi Büchler nasl.; Narcisu Mirkoviću 10.000 Din in firmi Zavalošević 5000 Din. Odrejeno je, da se iztrije te kazni v skupni vsoti 5.740.000 Din takoj izvrši. Ostalo je še nekoliko stvari, o katerih se zbirajo podatki v svrhu naknadne rešitve.

Vprašanje reškega konzorcija.

Rim, 5. aprila. (T) Iz vladnih krogov se doznava, da zahteva ministrski predsednik Mussolini kar najhitrejšo nadaljevanje opatijskih pogajanj. Med Rimom in Beogradom se vršijo razgovori v svrhu poravnave nasprotij, ki so nastala v Opatiji. Min. predsednik Mussolini stoji na stališču, da ne sme Reka trpeti na svojem italijanstvu, s katerim smatra zvezano njeno gospodarsko bodočnost.

Rim, 5. aprila. (T) Min. predsednik Mussolini je izjavil delegatu reške

fašistovske organizacije kapetanu Bonsembiantu, da bo Italija v vsakem oziru ščitila interese reškega italijanstva. Nadalje mu je izjavil, da je sporazum z Jugoslavijo neobhodno potreben in da se v kratkem nadaljujejo pogajanja v vprašanju reškega konzorcija.

Rim, 5. aprila. (T) Za soboto 7. t. m. je sklicana seja ministrskega sveta. Na tej seji se bo razpravljalo tudi o reškem vprašanju, oziroma o novi podlagi, na kateri naj bi se nadaljevala italijansko-jugoslovenska pogajanja.

Zadeva narodne katoliške cerkve.

Beograd, 5. aprila. (Z) Minister pravde g. dr. Marković je obvestil danes rovinarje o delu včerajšnje seje ministrskega sveta. Na tej seji je vojni minister poročal o stvareh svojega resora. Za tem je minister ver g. Ljuba Jovanović načel vprašanje o takozvani narodnokatoliški cerkvi, ki se je v Zagrebu razširila. Po členu 12 ustave je zajemčena svoboda vere in vesti, sprejete so veroizpovedi, ki so ravno-pravne pred zakonom in smejo potemtakem svoj verski zakon javno izpovedovati. Po ustavi so priznane vse tiste vere, ki so v katerikoli delu kraljevine že dobile zakonsko priznanje, druge vere morejo biti priznane samo z zakonom. Ker je gibanje narodnokatoliške cerkve neorganizirano in ker od njenih ustanoviteljev ni bila predložena nikakva zahteva, na podlagi katere bi minister ver lahko predložil skupščini zakonski načrt, da se ta vera

prizna, je bivši minister ver g. Krstelj odredil, da se ta cerkev ukine. Hrvatski pokr. namestnik g. Demetrović te naloge ni izvršil, vsled česar je sedanj minister ver Ljuba Jovanović ponovno uveljavil to naredbo ter odredil, da se ta cerkev razžene. Vse to je nastal velik krik zoper ministra ver. V kolikor je ta cerkev razven verskih obredov vršila tudi akte iz državlanskega prava n. pr. krst, poroke itd., je minister pravde g. dr. Marković izjavil, da so s stališča državlanskega prava ti čini nični. Sodišča bodo izdajala v vsakem konkretnem slučaju svoje rešitve in se bodo vsekakor postavila na stališče, da so ti akti neveljavni. Danes dopoldne je g. Pašić imel konferenco z ministrom ver g. Jovanovićem in z ministrom za izenačenje zakonov g. Trifkovićem. Razpravljali so o narodnokatoliški cerkvi.

Poruhrska akcija.

NOVI NACRTI.

Berlin, 5. aprila. (K) »Berliner Zeitung« javlja iz Londona: V dobro poučenih političnih krogih so mnjenja, da se je pričela ta, a pomenljiva izmenjava misli med Anglijo in Nemčijo o ruhrskem in reparacijskem problemu. Domnevalo, da je minister za zunanje posle lord Curzon načel v Franciji z vodilnimi osebnostmi razgovore. Veliko pozornost vzbujala obisk Loucheurja v Londonu, ki se bo tu sestal z zakladnim kancelarjem Baldwinom in Lloydom Georgeom. Po izjavah lista »Daily Telegraph« bi bil minimalni program, na katerega bi se mogle Anglija, Belgija in Italija napram Nemčiji zredniti, dalekosežna finančna kontrola in vneto sodelovanje industrije ter posojilo v znesku 50 milijard zlatih mark, od katerih bi se porabil 25 milijard za francosko obnovo in 25 milijard za poravnavo mednarodnih vojnih dolgov. Za to bi dobila Nemčija večletni moratorij in bi se iz zagotovila izpraznjen Poruhra v hitrih etapah. Ako bi Nemčija točno izpolnjevala svoje obveznosti, bi prihajala tudi izpraznjen levega renskega brega v poštev. Glede varnosti zahteva Francija na levem renskem bregu ustvaritev zapadnorenke republike kot svobodne države v okviru Nemčije. Nova svobodna država bi se naj pod nadzorstvom Društva narodov demilitarizirala. Predlaga se priključitev snarskega ozemlja na zapadno rensko republiko, pri čemer bi se odstopile hasnovne pravice glede premorovnikov Franciji, ali pa takošnja ustvaritev avtonomne države Društva narodov. Na desnem renskem bregu bi izvršitev ne zahtevala posebnih odredb, razen, da bi se morala držati nevtralnega cona, ki je že predvidena v mirovni pogodbi. Končno mora biti Nem-

čija pripravljena na to, da se skupno z drugimi zapadnimi državami v svečanem aktu odredi vsakemu napadalnemu namenu.

London, 5. aprila. (K) (Reuterjev urad) Ramsey MacDonald je rekel v svojem govoru, ki ga je imel v Porthcawli (Wales), da je bil pred kratkim v Parizu, kjer je ugotovil, da tam uvidevajo, da Francija ne bo dobila iz Poruhra nikakih reparacij. On in njegovi kolegi so sodelovali s člani francoskega, belgijskega in italijanskega parlamenta v Parizu in na drugih krajih, da bi dognali, pod katerimi pogoji bi se dalo to vprašanje urediti. On upa, da je rešitev poruhrske vprašanja bližja, kakor je bila pred tedni. Delavska stranka se trudi, da doseže angleško-amerikansko sodelovanje z Evrope, ne v kapitalistične ali imperalistične, ampak v moralne svrhe. Versailleska pogodba se bo morala eventuelno revidirati.

Pariz, 5. aprila. (K) (Agence Havas) Kakor poročajo listi iz Mannheima, so našle francoske oblasti v tvornici avtomobilov Wiesselev motor 23.000 konjskih sil, kakor tudi druge Wiesselev motorje raznih konjskih sil. Tehnični izvedenci so baje dognali, da gre za tipe, ki se uporabljajo za podvodnike in ki so po mirovni pogodbi prepovedani.

Düsseldorf, 5. aprila. (K) (Agence Havas) Na progi Werdener-Kettwig je eksplodirala včeraj pod lokomotivo vlaka Essen-Pariz bomba, ki pa ni napravila nobene škode. Zaradi tega dogodka so bile takoj izdane kazenske odredbe in sicer je bila železničarjem v Werdenu naložena globa 20 milijonov in onlin v Kettwigu globa 30 milijonov mark.

Italija in Mala antanta.

Rim, 5. aprila. (K) Kakor poročajo listi iz Beograda, je ministrski predsednik Mussolini povabil ministrskega predsednika g. Pašića in češkoslovaškega ministra za zunanje zadeve dr. Beneša, da prideta v Rim. Temu povabila se bosta oba odzvala.

RAZMEJITEV Z MADŽARSKO.

Beograd, 5. aprila. (Z) Dne 12. t. m. se začne postavljanje obmejnih piramid med našo kraljevino in Madžarsko. Misli se, da bo to delo končano do konca junija.

JUGOSLOVENSKI ŠAHOVSKI MOJSTRI V LJUBLJANI.

Sinoči sta prispela v Ljubljano izsl. šahovska mojstra profesor Asztalos iz Sarajeva in Vladimir Vuković iz Zagreba. Ljubljanski šahisti so jima pridrli v saloni »pri Roži« prisrčen sprejem in hitro čajanko, ki je prav lepo uspeša. Danes ob 8. zvečer se igra v Narodni kavarni (Gospodsk. ulica) konzultančna šahovska partija omenjenih gospodov in šahovskega mojstra dr. Milana Vidmarja iz Ljubljane z najboljšimi igralci ljubljanskega šahovskega kluba. Jutri, dne 7. t. m. ob 8. zvečer pa igrajo vsi trije mojstri simultano šahovsko partijo v prostorih šišenskega šahovskega kluba (Hotel Bellevue).

NOVI 1000 DINARSKI BANKOVCI.

Beograd, 5. aprila. (Z) Od 11. aprila t. l. dalje bo dala Narodna banka v promet nov bankovec po 1000 dinarjev. Ko bo spuščeno v promet zadostno število teh novčanic, se bodo vzele dosedanje iz prometa. Risbe na obeh straneh so sestavljene iz štirih barv: rdeče, modre, rumene in temne. V sredi novčanice se nahaja podoba sv. Jurja na konju, ki zmaga z maza.

Današnje prireditve.

V Ljubljani:

Drama: »Otok in Struga« Red D.
Opera: »Cavatorelec« Red A.
Kino Tivoli: Napoleon v Schönbrunnu.
Kino Ideal: »Gori Monte Christo« V. d.
Kino Matica: »George Bully«.

V Mariboru:

Narodno gledališče: V petek, 6. aprila ob 15. uri: »Kovarstvo in ljubezen« Izv. (Dolajška predstava.)

Nočna lekarniška služba v Ljubljani:
Tekoči teden: lekarna Prohaska, Jun. štev. 12 in Ustaj na Sv. Petra smeti.

Dnevne novosti.

— **Iz državne službe.** Dr. Vilko Pfeifer, inšpektor in okrožni agrarni poverjenik v Mariboru je imenovan za načelnika II. razreda oddelka za Banat, Bačko in Baranjski pri ministru za notranje posle. — Slavomir Jurkovič, carinik IV. razreda v Ljubljani je na lastno prošnjo postavljen za pisarja III. razreda pri generalni direkciji carin. — Fran Miklavčič je imenovan za carinika IV. razr. carinarnice v Mariboru. — Za carinika II. razr. v Radgoni je imenovan Ivan Bukovec. — V Celju je imenovan za carinika III. razr. Rok Pak in za carinika IV. razr. Milorad Storič. — Pri carinarnici v Gor. Cmurku je imenovan za carinika IV. razr. Stanko Klemenec. — Za začasnega finančnega koncipista pri davčnem okr. oblasti v Slovenjgradcu je imenovan Luka Potočnik. Za davčnega asistenta sta imenovana: v Ljubljani Engelbert Gorišek, v Višnji gori Dragotin Vončina. — Računski oficijalci pri finančni delegaciji v Ljubljani Angela Podgornik-Vadnan je podala ostavko na državno službo. — Josip Pole, abs. pravnik, je sprejet v službo konceptnega pripravnika pri policijski direkciji v Ljubljani.

— **Iz sodne službe.** Za sodnike v IX. plač. razr. za okrožje višjega dež. sod. v Ljubljani so imenovani avskultanti Franoj Detela, dr. Maks Peterlin, dr. Vinko Zorc, dr. Josip Novak, dr. Ludovik Lobe in Andrej Lovšin.

— **Izpremembe v občinskih gerentstvih.** V občinskem gerentnem sovetu v Dolnem Lakošu je imenovan kolarski mojster Franc Nemec. Za občinskega gerenta v Murski Soboti je imenovan namesto višjega polic. kom. Gustava Puša, odvetnik dr. Ljudevit Šimen. Namesto Ivana Tratinke je imenovan za občinskega gerenta v Črncih, Stefan Lechočnik.

— **Upokojitve.** Okrajni glavar dr. Rudolf Steimetz-Sorodolski je začel upokoje. Nadalje so upokojeni Josip Krupal, revizor I. razr. carinarnice v Mariboru; Karel Semen, višji davč. upravitelj v Ljubljani in Josip Kančič, kancliser okr. sod. v Višnji gori.

— **Iz vojaške službe.** Za poveljnika II. kavalerijske divizije je bil imenovan generalstabsni polkovnik Peter Markovčič. Dosedanji poveljnik Vojn. Kolak-Antić je postavljen na razpolago vojnemu ministru.

— **Uradovanje o pravoslavni praznikih.** Božični listi poročajo, da ne bodo državni uradi poslovali za privatnike od velikega petka pa do prvega dne velike noči.

— **Službeni jezik na železnicih.** Ker je potekel rok, do katerega bi se morali železniški uradniki naučiti našega jezika, je izdal prometno ministru naredbo, po kateri se mora v medsebojni prometni službi na kolodvorih uporabljati samo državni jezik. Ravnotako se morajo tudi razne naredbe pisati samo v našem jeziku in tudi strojno, premljkaško in postojno uslužbenstvo se mora posluževati samo našega jezika.

— **Varaždinski veliki župan razrešen dolžnosti.** Veliki župan Jural Gašparšič je razrešen dolžnosti velikega župana varaždinske županije.

— **Kongres privatnih nameštencev v Zagrebu.** Na veliki ponedeljek je bil odprt kongres Saveza privatnih nameštencev, ki se ga je udeležilo okoli 50 predstavnikov in zastopnikov raznih saveznih in krajevnih organizacij, ki so raztresene po celi državi. Kot gostje so bili prisotni tudi številni zastopniki drugih stanovskih združenj in korporacij. Na kongresu je bila med drugim predvidena reorganizacija Saveza, ker je število članov zelo naraslo.

— **Mestna zastavljavnica v Ljubljani.** Ima mesečno dražbo avgusta 1922 zastavljenih predmetov 12. t. m. popoldne.

— **Iz uradnega lista.** V uradnem listu je izšla uredba pokr. uprave za Slovenijo v sporazumu z gradbeno direkcijo za Slovenijo o dopuščanju motorskih vozil in šoferjev.

— **Razpis službe.** Trgovska in obrtniška zbornica v Ljubljani razpisuje mesto konceptnega pristava. Prošnje je vložiti do 30. aprila t. l.

— **Razpisano zdravniško mesto.** Zdravstveni odtok za Slovenijo v Ljubljani razpisuje mesto okrožnega zdravnikarja za zdravstveno okrožje St. Vid nad Ljubljano. Interesenti se opozarjajo na razpis v »Uradnem listu«.

— **Služba v Ljubljani.** Mestni magistrat Ljubljanski razpisuje službo mestnega arhivarja za prejemki IX. čin. razr. mestnih gradnikov. Za to službo morejo kompetentni prosilci, ki so absolvirali juridično ali filozofsko fakulteto in imajo zadostno splošno literarno in bibliografsko, umetnostno-zgodovinsko, oz. arhivarsko znanje. Pravilno opremljene prošnje naj se pošljejo mestnemu magistratu do 19. aprila.

— **Trile dilaht, mladi fantje,** so pobegnili iz Ljubljane in se neznano kje potepajo. Kaj so odnesli s seboj, se ni ugotovljeno.

— **Cigava je krava?** Dne 30. marca jutraj se je zatekla k tesarskemu mojstru Francu Martinu na Prulah šiva krava, ki ima na hrbtu vrezano črko T.

— **Neprostovoljni samomorilec.** Jurij Faldiga, 58 let star, nočni čuvaj v strojni tovarni je poskušal včeraj ob pol 6. uri zjutraj svoj samokres, katerega si je šele nabavil, da bi strasil z njim razne nepridpavce. Pri tem je ravnal moč tako nerodno, da se mu je samokres izprožil in ga je zadela kroglica v desno nogo. Mož je izkaval in umrl med vožnjo v bolnico.

— **Zopet nož.** Zidarja Jakob Breskvar in Josip Avsec iz Bizovika sta se sprla in končno strela. Pri tem je potegnil Avsec nož in zabodel tovariša v nogo. — Odpeljali so ga v bolnico.

— **Nesreča pri delu.** Delavec strojnih tovarn in livarn Miha Godec, doma na Fužinah, je prenašal s tovariši težko železno ploščo. Padla mu je plošča na nogo, pri čemer je dobil tako težko poškodbo, da so ga morali odpeljati v bolnico.

— **Vlom v Tomačevem.** V noči na 28. marca so vlomili neznani vlomilci v hišo posestnika Franca Srakarja. Pokradli so več moške in ženske obleke in perila ter nekaj zlatnine in srebrnine in skupni vrednosti do 30.000 kron. — Nekaj ukradenih predmetov so našli ob Savi pri Tomačevem. O vlomilcih nimajo še nobene sledi.

— **Nesreča.** Posestnika Antona Geroni in njegovo ženo Katarino v Osojniku je obhvelil dne 2. aprila posestnikov sin Janez Žužek z lovsko puško. — Pri streljanju so možnarjem sta se poškodovala 22 letni posestnik v Kotu pri Kočevju in pa 20 letni rudar v Dolgi vasi Franc Wolf, ki je dobil hake oklepine na obrazu.

— **Ruski baron Kakeberg Zeigfrid,** finančni pripravnik v Davčah, eleganten pa nevaren možakar, je pobegnil 25. marca. Vzel je s seboj tudi karabinijo in patrone in se priporočil paznoso, ker je nasilen in sirov človek.

— **Nesreča s puško.** Kuhar Ivan, doma iz Puterhofa pri Trzinu je streljal z neko staro puško, katero mu je razneslo. Košček železa so mu odleteli v levo roko in jo mu raztrgali. Oddali so ga v bolnico.

— **Razni pretepi.** V Predvoru v gostini Velkavrh so se na Veliki ponedeljek stekli fantje med seboj. Med tem so napadli posestnikovega sina Janeza Sava iz Predvorja, brata Anton in Josip Cvek ter Delavce Josip in ga tako močno pretepli, da je moral v bolnico. V Togljah pri Kranju je v prepiru posestnikov sin France Žun zabodel posestnikovega sina Jožeta Roglja v desno roko. — Na Prulah je delavec Josip Avsec oklal sodelavca Jakoba Breskvarja iz Bizovika. — Vse so pripeljali v bolnico.

— **Poskušeni samomor.** Ljani Vilma, kontoristka pri inženirju Zemeniku v Ljubljani je v samonirlnem namenu v svojem stanovanju na Tržaški cesti izpila precejšno množino lizola. Našli so jo še pravčasno ter jo pripeljali v bolnico. Vzrok samomora je neznan.

— **Tat v vinskem hramu.** V Plešivici je vlomil nepoznan prijatelj vina v več vinnogradskih hramov in pokradel več steklenic vina. Napravil pa je še večjo škodo s tem, da je razbil vrata in polomil ključavnice.

— **Ukradene konjske opreme.** Posestniku Ivanu Medica iz Laz je bila ukradena v noči 28. marca skoraj nova konjska oprema vredna 5000 kron. Isto noč je ukradel neznanec tudi 4000 kron vredno konjsko opremo posestniku Matiji Spreitzerju iz Stare žage.

— **Vlom v Novi Štiti.** Dne 28. marca je v vromil nepoznan tat v trgovino Zofije Rotar. Odnesel je okrog 6000 kron denarja ter za 8200 kron raznega blaga.

— **Kurji tatovi.** Za praznike so se preskrbeli neznani tatovi s kurjo pečenko po ceni. — Ukradli so učitelju Franu Stularju v Vavtvasi 3 gost in 6 kokoši, posestniku Francu Glavanu v Dol. Straži pa pet kokoši, katere so zavili v pet brisalk iz domačega platin.

— **Tatvina v zaporu.** Invalidu Alojziju Beču iz Sent Ruperta je ukradel meseca marca v zaporu dež. sodnije neki sokaz-njenec invalidsko spričevalo ljub. vojnega okruha.

— **Celjske vesti.** Operni večer v mestnem gledališču. V sredo, dne 11. t. m. gostujeta člena zagrebške opere in sicer ga. Marta Pospisil-Ivanova (prima-dona) in g. Zdenko Knittl (prvi tenor) v spremstvu g. Oskara Smodeka, dirigenta zagrebške opere v tujakinsim gledališču. V prvem delu večera se bodo izvajale arije različnih oper, v drugem delu pa 4. dejanje Bizetove opere »Carmen« v sceni, kostumu in maski. — Jugoslov. Matice podružnica v Celju priredi prvo ali drugo nedeljo meseca junija t. l. veliko ljudsko slavnost v korist J. M. Vrše se že tozadavne priprave. — Invalidska organizacija v Celju priredi v nedeljo 8. aprila v Guberju pri »Jugoslovani« veselenje, katere čisti dobiček se razdeli med najrevnejše invalide, vdove in sirote. — Pasijski zapor v Celju je omiljen v toliko, da psc, ki imajo varne nagobčnike ni treba več voditi na vrhovi, psi varuhi pa, ki se varno drže pri hiši in ne pridejo v dotik z drugimi psi, pa se lahko prosto kretajo brez nagobčnikov. — Lahko miselnost stava. Neki dijak je te dni stavil 100 Din, da skoči iz vrvi pri mestnem parku v Savinjo. Skočil je res v vodo. Zgodilo se mu sicer ni nič, razen da si je sirgal obleko ter se okopal v mrzli vodi. — V celjsko bolnico so pripeljali Franca Nadulčnika iz Luč v Savinjski dolini, kateri je ponesrečil pri velikonočnem streljanju, dalje 8 letnega Jožeta Mašero iz Tekačevega v ptujskem okraju, kateri je pri igranju s patrono ponesrečil ter Cilenška Martina iz Leveca pri Celju, kateri je bil v fantovskem pretepu na Ostrožnem v celjski okolici težko poškodovan.

— **Bakteriološka stanica v Celju.** Glasom Uradnega lista spada v službeno območje te stanice vse ozemlje bivše Stajerske in Prekmurje, dočim spada ozemlje bivše Kranjske v območju bakteriološke stanice v Ljubljani.

— **Mariborske vesti.** Koncert Solistič-Revic je bil preložen na soboto 14. t. m. — Mehniku Marcela Dadienev v Vetrinjski ulici je neznan storilec ukradel včeraj 4. t. m. kolo. Pred nakupom se svari. — Dne 7. t. m. ob 6. uri zvečer se vrši v prostorih restavracije »Halbwild« občni zbor kovinarske zdruge. — Na Koroški cesti je včeraj povozil neki avtomobil dve kokoši, ki sta se sprehajali po cesti. Ako ljudje ne pazijo dovolj na svoje domoljbe živali, si morajo sami pripisati, ako jih zadene taka nesreča.

— **Bančna sleparije v Budimpešti.** Kakor javljajo listi, so policiji došle od več strani kazenske ovadbe proti budimpeštanski borzni komisiji t. j. Goldschmidt in Schönberger zaradi sleparskega poslovanja z vrednostnimi papirji. Trdka se je proglasila za insolventno. Pasiva znaša 180 milijonov kron. Eden šefov trdke, Goldschmidt, je izginil iz Budimpešte. Z njim je odšla tudi njegova soproga. Ponoči pa je mož enakega imena se poskušal sam umoriti. Ker ga zaradi težkih poškodb niso še mogli zasilati, se dosedaj ni moglo dognati, če je s pogrešanim identičen.

— **Vnuči izmet paše v Sarajevu.** Vnuči znanega turškega diplomata izmet paše se nahajajo v Sarajevu. Njegova hči je žena sarajevskega trgovca Hejrlukovića, ki jo je pred mesecem dni zapustil in odšel v Carigrad. Z njim so zginili tudi njegovi otroci. Žena je to naznanila policiji, ki jih je izsledila v neki kleti. Dosedaj se ne zna, iz kakšnih razlogov je skrli oče svoje dečo. Turški konzul v Sarajevu je obiskal policijskega ravnatelja in se mu najtopleje zahvalil, da so otroke našli.

— **Kriminalna statistika v Dalmaciji.** Komanda šeste orožniške brigade v Dalmaciji je izdala pregled kriminalnih slučajev za mesec januar in februar. Glasom tega pregleda je bilo v Dalmaciji izvršenih v teh dveh mesecih 398 različnih izhodilcev, od katerih se je posrečilo izslediti krivce v 290 slučajih. Zaprlj je bilo 543 oseb, med temi 502 moška in 41 žensk.

— **Čevlje kupuje od domačih tovarn** trdke Peter Kozina & Co., z znamko Peko, ker so isti priznani najboljši in najcenejši. Glavna zaloga na drobno in debelo v Ljubljani, Breg 20 in Aleksandrova cesta 1.

Novosti iz Primorske.

— **Fašistovsko zverinstvo v Riečanjih.** Riečanje so doživelo žalostne velikonočne praznike. Fašisti so se zopet enkrat ojnaci in pridrveli v vas, da si ovcenajo svoje nadute glave z lavorjevimi vencem nasilja in divjaštva. Dogodek je tembolj žalosten, ker so bili pri njem udeleženi tudi fašisti-Slovinci, ki so se žalibog spozabili in vstopili v vrste svojih sovragov. Na velikonočno nedeljo sta se v domači gostilni sprla bratrance Ferdinand in Ivan Kuret. Med prepriom sta se tudi parkrat spopadla. Vzrok prepira je bil čisto družinskega značaja. Ena sporna stranka pa je bil fašist in to je zadostovalo, da so drugega dne pridrveli v vas fašisti in pričeli iskati Ivana in še nekega Josipa Žuljana, ki se je omenjenega dne nahajal slučajno v gostilni. Pod vodstvom nekega domačina in v spremstvu riečanjskih fašistov so šli v stanovanje Josipa Žuljana, ki se je ravno vrnil iz dela, ga vrgli iz postelje in drsali s seboj. Njegovo prestrašeno ženo, ki ga je hotela braniti, pa so oklofurali. Ko so prišli izven vasi, so ga neusmiljeno pretepli in nato prerezali žile na obeh rokah. Po tem svojem junaškem činu so se napotili v Ivanovo stanovanje. Tudi njega so našli doma in ga pričeli pretepati, dokler ni končno omedlel. Pretepli so tudi njegovo ženo, ki je hotela klicati na pomoč. Končno so šli po vasi in razgrajali kot divjaki. Poklican je bil zdravnik, ki je oba nesrečne preiskal. Žuljan je bil odpeljan v tržaško bolnico, vendar pa je upanje, da okreva je neznatno, ker je izgubil preveč krvi. Med tem, ko se to dogaja, pa sedi na vladni moči, ki je to stanje sam vstvaril in sedaj izjavlja, da imajo vsi državljani enake pravice in dolžnosti.

Sokolski vestnik.

— **Ljubljanski Sokol priredi v nedeljo 8. t. m. (ob jasnem vremenu) celodnevni tečaj na Sv. Katarini in Grmado.** Odhod tečaja ob 7. uri zjutraj izpred Narodnega doma, povratek iz Medvod z večernim vlakom ali pa poš. Vabi se tudi naraščaj. Festivne vzemite s seboj. Obleka civilna. Bratje in sestre, pohitite v čim večjem številu z nami v pomladansko naravo! Zdravo! Prednjaški zbor.

Iz društvenega življenja.

— **40. redni občni zbor pevskega društva »Slavce«** se je vršil 27. marca 1923 ob številni udeležbi članov in članic v društvenih prostorih. Predsednik br. Dražil Ivan je pozdravil vse navzoče in v kratkem govoru opisal in poudaril napredek društva v minulem letu. Tahnik br. Boris Roš je na kratko očrtal celotno društveno delovanje na koncertih, nastopih itd., nadalje statističen pregled članstva; udeležbo članstva pri pogrebnih, od katerih sta bila omenjena posebno pogreb pisatelja in večletnega člana dr. Ivana Tavčarja in pisatelja Masel-Rodimbarskega. V znak sožalja pozove vse navzoče, da se dvignejo raz sedežev. Blagajnik br. Baraga je poročal natančno gibanje blagajne v minulem letu, čigar poročilo se je vzele z odobrenjem in pohvalo na znanje. Revizor br. Miculinič je poročal o najlepšem redu vseh knjig in predlaga absolutni blagajnik in celemu odboru, ter obenem zahvaloval za celotno delovanje, kar je občni zbor sprejel in z največjo pohvalo potrdil. Nato se je vršila volitev novega odbora, v katerega so bili izvoljeni sledeči bratje in sestre: Predsednik: Dražil Ivan, podpredsednik: Fratrik Ludovik, tajnik: Roš Boris, blagajnik: Baraga Ludovik, Odborniki: Bogataj Maks, Smerkolj Alojz, Skrem Milan, Logar Ludovik, Jeršin Ludovik, Namestniki: Hubad Josip, Harmel Gustav, Vlah Joško. Zastavonoša: Zamenjan Ivan, Revizorji: Miculinič Rudolf, Martelanc Hinko, Namestnik: Bogataj Vikt. Zenski odbor: Načelnica: Jezeršek Anica, odbornica: Steržaj Julča, odbornica namestnica: Ostrovršnik Stefi.

— **Predavanje v društvu »Soča«.** V soboto, dne 7. t. m. predava v salonu »Pri levi« znani naš pisatelj, gospod dr. Ivo Sorli, notar v Rogatcu o temi: »Položaj pribežnikov v Jugoslaviji.« Ime in snov imajoča, da bo predavanje vsebinsko, ne kar opozarjamo člane in prijatelje »Soče« ter drugo cenjeno občinstvo. Začetek ob pol devetih. Vstop prost.

— **Predavanje o Tolmuskem punktu v Bohinjski Bistrici.** Podružnica društva »Soča« v Bohinjski Bistrici obvešča svoje člane, prijatelje ter Bohinjske sploh, da predava v nedeljo, dne 8. t. m. v restavraciji »Pri Becu« (Mencinger) gosp. Joško Cvek, ravnatelj pom. uradov v Ljubljani o temi: »Tolmuskim punktu 1713.« Na to veleslaninovo predavanje vabimo tudi tovariše Jeseniške podružnice, ki imajo za to priliko zelo ugodno zvezo. Začetek ob pol štirihi popoldne.

Sport in turistika.

— **Hašk: Primorje.** V soboto 7. aprila se vrši na igrišču Dunajska cesta velika nogometna tekma med prvimi moštvoma Haška in S. K. Primorjem. Začetek tekme točno ob 17. uri. Hašk je prvak zagrebškega podsaveza in spada danes med najboljša tri moštva Jugoslavije. Znan je izid njegovega nastopa proti praškemu DFC, kateremu je časno podlegel s 2 : 0. S. K. Primorje, ki se je ravnokar povrnul iz turneje v inozemstvu, kjer je časno zastopal barve Ljubljane, ima za sabo dober trening in bo tekma vsekakor športno vsebinska.

Dopisi.

— **Trbovlje.** Ljudje, ki se sučejo okoli »sovjetskega konzulata« na Turjaškem trgu štey. 2 v Ljubljani, se vedno ne trnujejo. »Delavske novice« in »Borba« neprestano hulkata proti »uskokom« v NRS. Gospodje okoli teh dvih glasil bi storili veliko boljše, če bi molčali. Kdor ima maslo na glavi, naj ne hodi na sonce. Če ne bo v kratkem miru, pridemo z zanimivimi delstvi. — Trboveljski delavci-radikal.

— **Za potnike v Sarajevo.** »Društvo za saobračaji putnika v Sarajevo« javlja, da agenti raznih parobrodskih društev širijo med tuje lažnjive vesti o karanteni v Sarajevo vlad nalezljivih boleznih, o napadnih na potnike itd. Te vesti so tendenciozne in jih širijo navedeni agenti v korist njihovih parobrodskih društev. Potujoča publika naj bodi uverjena, da vladajo najlepše in najnormalnejše razmere v Sarajevo in da vsakdo lahko z mirno vestjo po tle tle.

Gospodarstvo.

Južna železnica.

Pogajanja v Rimu glede Južne železnice so končana. Železnica ostane v privatni lasti ter se njen naslov izpremeni v: »Donevsko-savska-jadranska železniška družba (preje Družba južne železnice). Ime samo že znači program železnice: oskrbovati promet med Donavo, Savo in Jadranom. Sedež družbe ostane na Dunaju; dosedanja določila so določala, da ostane sedež železnice na Dunaju le toliko časa, dokler delničarji ne sklenejo drugače. Upravni svet je zvišal za 4 člane na 29. Gotove oiašave je dosegla Avstrija in Madžarska; na drugi strani pa družba glede dajate tržaških tonažnih plačil.

Komerčielna centralna služba bo mreje-na tako, da se ustanovi komite držav, katerega bosta tvorila po dva delegata vsake države.

Vsi prejšnji računi med našo državo in družbo so likvidirani, tako da ni nikakih terjatev med našo državo in družbo. Za slednje je to zlasti ugodno zato, ker bi imela plačati ogromne carinske kazni. Ravno tako so likvidirani vsi računi med družbo in Italijo, izvezemli onih predjudov, ki jih je Italija izplačala Avstriji. Glede Avstrije in Madžarske velja v tem pogledu načelo, da bo družba odplačevala predjudne samo iz dohodkov dotičnih omrežij.

Novi kapital obligacijskih terjatev znaša 471.066.300 zlatih frankov. Ta znesek je zavarovan s posameznimi omrežji in sicer tako, da jamči naša država sama za svoj del (25.1 odstotka, t. j. 118 milijonov) s svojimi omrežjem, dočim jamčijo Italija, Avstrija in Madžarska s svojimi omrežji simultano. Dosedaj so jamčili vse države solidarno, čemur pa se je uprla Jugoslavija.

Nadalje določa pogodba posameznosti glede obligacij in pa glede zaostankov. Za te slednje so zagotovljeni 4 milijoni zlatih frankov skozi 25 let. Obligacije v frankih, ki so bile izdane za pred vojno, se plačajo po 90 zlatih frankov.

Delničarji Južne železnice nimajo za prvih 25 let bog v česa pričakovati. Sicer pa je bilo treba veliko truda in prizadevanja, da se jim je ohranila njihova privatna posest. S privatno posestjo se bodo ustanovile akcijske družbe, z namenom, da dvignejo podjetja na dobičkonosno podlago. Vendar imajo delničarji končno gotovost, da dobe zneske po 90 zlatih frankov z 3.6 franki obresti.

Glede investicij v posameznih državah je določeno, da obremenjujejo obrat in da jih mora sprva poravnati dotična država, v kateri so se investicije napravile. Država pa ima šele tedaj obratne preostanke, če je dosežena višina teh investicij, za katero se morejo zneski eventualno porazdeliti na več let.

Ta sporazum o Južni železnici obsega 52 členov in ga morajo ratificirati parlament zainteresiranih držav do 1. septembra 1923. Južna železnica pa bo sklicala za 17. maj občni zbor.

Gospodarski problem Francije.

V zadnjem času se množe glasovi, da grozi Franciji gospodarski bankerot, če ne prisili Nemčije k plačilu reparacij. Francoski državni proračun izkazuje en četrni milijarde deficita. Ker se je Francija obvezala, da bo vsem svojim državljanom povrnila škodo, ki jo so utrpeli vled nemške okupacije, so ji potrebna nova denarna sredstva, ki jih ne more dobiti drugače, kakor v obliki reparacij od Nemčije. Če bi ta ne plačala, bi se pridružilo k stošim milijardam frankov, ki jih je Francija že izdala za obnovu opustošenega ozemlja, še 50 milijard, potrebnih za popolno obnovo. Te vsote pa Francija ne bi mogla dobiti drugače, kakor da najame veliko posojilo ali pa povzra davke.

Najette novega posojila bi povzročilo Franciji veliko breme. Se danes odpade na obrestovanje dolgov 12 milijard od skupnih 20 milijard francoskih državnih izdatkov. Strokovnjaki računajo, da bodo čez nekoliko let že same obresti dolgov presegle vse francoske finančne dohodke.

Kakor hitro bo francoska vlada uvidela, da ne more kriti svojih izdatkov s samimi porabili, bo morala zvišati davke ali pa tiskati nove bankovce. Toda v Franciji sploh ni mogoče več povzra davkov. Teoretično bi to morda še šlo, praktično pa je neizvedljivo, zlasti za to, ker ni v nobeni državi tako razširjena navada, ogniti se obdavčenju z vsemi mogočimi sredstvi, kakor ravno v Franciji. Poleg tega pa je francoski davčni sistem zelo nepopoln. Carina donaja sicer letno državi precejšnje dohodke, toda to v državi s tako malo razvito zunanjo trgovino ne pride dosti v poštev. Značilno je, da se Francozi pri vseh vesteh o bliažočem finančnem polonu nič preveč ne razburjajo. Zavedajo se, da ima Francija ogromna naravna bogastva in da je vse narodno bogastvo Francije takorekč neodvisno od tečaja njene valute. Ta občutek gospodarske varnosti še ojačuje propaganda, ki skuša popularizirati francosko kolonialno politiko. S svojimi kolonijami Francija res lahko živi skoro samo od svojem. Edin izjem sta petrolej in bombaž, ki ju mora vvažati.

V takem finančnem položaju se nahaja Francija sedaj, ko se bojujejo v Poruhju z Nemci. Zanimivo je, na kak način bodo skušali preprečiti francoski finančni grozeči katastrofo. Zdi se, da se mlada generacija nagiba za sporazum z Nemčijo in za likvidiranje notranjih dolgov z izdajanjem novih bankovcev, kakor je to že napravila Nemčija. Če bi ostala Francija tudi nadalje tako malo navezana na uvoz iz inozemstva, kakor je sedaj, potem bi bila ta politika izvedljiva. Toda gospodarska situacija Francije bolega na pomankanju prebivalstva, ki že sedaj ne zadostuje za primerno izkoriščanje prirodnih bogastev in ki še vedno kaže tendenco nazajovanja.

To pomankanje prebivalstva slabi Francijo v vsaki smeri. Grozi ji z nevarnostjo novega nemškega napada že v dolednem času. Jemlje ji tudi kredit v inozemstvu, ker bo se zmanjšalo prebivalstvo čez 20 ali 30 let težje plačalo tedaj zapadli dolg. Nadalje slabi ta nedostatek tudi francosko industrijo in poljedelstvo, ki si mora pomagati z najemanjem tulerodnega delavstva. Predvsem pa onemogočuje kolonizacijo obsežnih pokrajin, ki jih je Francija pridobila z vojno. S tem ji je tudi onemogočeno zadostno izkoriščanje prirodnih bogastev, ki so tamkaj nakopičena.

INDUSTRIJA.

× **Produkcija sladkorja v Franciji.** V času od 1. septembra 1922 do 28. februarja 1923 je znašala produkcija sladkorja v Franciji 439.481 ton proti 274. 539 tonam lanske letošne kampanje. Zaloge znašajo 83.267 ton proti 63.450 tonam lanske leta.

TRGOVINA.

× **Nemška državna indoksná števila** za na prehrano, stanovanje, kurjavo, razsvetljavo in obliko odpadajoče stroške, znaša za marec 2854 proti 2643 v februarju. V enem mesecu je narasla za 8 odstotkov.

× **Izvoz hrastovega lesa iz Romunije.** Romunska vlada je zabranila izvoz hrastovega lesa ter ga je zopet dovolila šele sedaj, ko so izvozniki zjamčili zadostne količine hrastovega lesa državnim železnicam. Izvoz je sedaj dovoljen do septembra, vendar posamezna dovoljenja se niso bila izdana, ker se ni urejeno vprašanje izvoznih valut.

× **Češkoslovaško-angelska trgovinska pogodba.** V Češkoslovaški se vrše med gospodarskimi krogi posvetovanja glede trgovinske pogodbe med Češkoslovaško in Anglijo. Povod tem pogajanjem so želje angleških trgovcev glede določitve gotovih izvoznih kontingentov (čaj, slanki, kakao, kavčuk, katanove barve, olja etc.).

× **Posledice porušne akcije na ameriško trgovino.** Zasedba Poruhja je uplivala na ameriško industrijo zelo ugodno, zlasti na jekleno in železno industrijo. Toda zelo ugodno je, koliko časa bo trajal ta ugodni položaj. Neugodno pa upliva porušna akcija Francozov na ameriško trgovino s poljedelskimi pridelki. Nemčija bo sicer porabljala za september dva milijona ton žita, toda vsled sedanjega njenega položaja je zelo dvomljivo, če se ji posreči dobiti kredite za nakup te množine žita.

× **Odmevi gospodarske krize v Skopju.** Vled splošne krize, ki jo sedaj preživlja naše gospodarstvo na poti k svojim sanacijam, sta prišli v konkurz dve veliki tvrdki v Skopju, ki sta veljali za najsolidnejša podjetja. Splošno se pričakuje, da bo do sledila tema dvema konkurzema še drugi, ker sta imeli ravno ti dve tvrdki (trgovac Izak Arle, tvrdka Kolovič) najobsejnejše trgovske in poslovne zveze z drugimi tvrdkami na skopjskem trgu.

× **Borba za albanski petrolej.** V Rimu izdelujejo načrt, ki ga nameravajo predložiti albanski vladi in po katerem bi se vršilo izkoriščanje petrolejskih vrvic v Albaniji potom Italijanov. Za albanski petrolej pa se trudijo tudi Angliji, vendar jih bodo najbrže premagali v tem konkurenčnem boju Italijani, ki bodo dosegli na ta način monopolni položaj v izkoriščanju petroleja v Albaniji.

DENARSTVO.

× **Madžari prošnje za moratorij v Angliji.** Madžarska vlada je zaprosila angleško vlado, da ji dovoli

Gaboriau:

Akt štev. 113.

Roman.

(Nadaljevanje.)

Gospa Fauvel je bila vsa prestrašena, pretehtala je žrtve, ki ji jo je hotela prinesiti ta deklica.

»In Prosper, ubogi moj otrok, ali ga ne ljubiš?« Madelajna se je premagala, da ni zahtevala in odgovorila s trdnim glasom:

»Jutri bom za vedno prelomila z gospodom Bertomyjem.«

»Ne!« je vzklila gospa Fauvel, »jaz ne morem pripustiti, da nosiš ti, ki si nedolžna, breme mojih grehov.«

Plemenito, hrabro dekle je žalostno zmajalo s glavo.

»Če morem preprečiti, naj ne pride sramota nad to hišo, ki je bila tudi moja. Saj sem ti dolžna več, kakor življenje. Kaj bi bila brez tebe? Uboga delavka v domači vasi. In kdo me je vzel k sebi? Ti. Ali se nimam zahvaliti svojemu stricu za premoženje, ki mi ga tega lopova? Ali nista Abel in Lucien moja brata? In če je sreča nas vseh ogrožena, ali se smem še obotavljati? Ne! Jaz bom markiza de Clamerana.«

Gospa Fauvel in njena nečakinja sta teknovali v velikodušnosti in vsaka je hotela drugi žrtvovati svoje življenje ne samo v trenutku glasnega marveč tudi pozneje po dobrem preudarku.

Madelajna je morala zmagati ker jo je v njenem mučeništvu navdajala sveta navdušenost.

»Jaz sem dolžna odgovora samo sebi,« je rekla v pravem razumevanju, da je bila to točka, kjer je morala zmagati, »ti pa si odgovorna svojemu možu in svojim otrokom. Samo na strašno bo, mojega strica misli, če bi izvedel resnico! Umrl bi.«

Govorila je resnico.

Tako usodno so bili dogodki zamotani, da se je gospa Fauvel neprestano motila ob misli, da izpolnjuje veliko dolžnost. Zaradi svoje matere je goljufala svojega moža in sedaj je žrtvovala za Raoula moža in otroke.

Pač se je še upirala, toda njen odpor je postal.

»Ne morem sprejeti tvoje žrtve,« je rekla.

»Kakšno življenje boš imela na strani tega moža?«

»Kdo ve!« je rekla Madelajna ter hlinila upanje, o katerem njeno srce ni vedelo ničesar, »on pravi, da me ljubi; morda bo dober z menoj. Ko bi vedela, kje dobi veliko svoto! Ta mož zahteva denarja, samo denarja. Saj potrebuje denarja za Paoula, ki je izkopal s svojo lahkomiselnostjo brezno, katero je treba izpolniti. Če bi le mogla verjeti v odkritost gospoda de Clamerana!«

Gospa Fauvel je gledala nečakinja z nemirom začudenjem.

»Kaj hočeš reči?«

»Vprašujem se, ali misli gospod de Clameran resnično na svojega nečaka. Ali mu hoče pomagati, ali ne? Ali ne bo zapustil tebe in njega, če bo imel mojo doto v rokah? Strašni dvomi me mučijo.«

»Kakšni dvomi?«

»Povedala bi ti jih, če bi se ne bala...«

»Govori,« je silila gospa Fauvel, »povej mi vse, kar misliš! Nesreča mi je dala neverjetno moč. Česa se imam bati? Vse lahko slišim.«

Madelajna se je bala, da bi jo utegnila užalostiti in vendar je hrepelala po jasnosti.

»Rada bi bila na jasnem,« je rekla končno, »ali gospod de Clameran in Raoul nista zmenjena in da ni vse le igra.«

Strast je slepa in gluha. Gospa Fauvel ni mislila več na posmehljive oči obeh moških, ko sta se kregala. Ona ni mogla in ni hotela verjeti, da igra tako podlo komedijo.

»To je nemogoče, mark! je v resnici ogorčen nad nastopom in vedenjem svojega nečaka in mu ne bo nikdar slabo svetoval. In Raoul, kakor je lahkomiselni, gizdav in razsipev, ima vendar dobro srce. Sreča ga je opijnila, toda on me ljubi. O!

Ko bi ga videla, če mu očitam njegovo početje, ne mogla bi več dvomiti. Če mi s solzami v očeh objublja, da se bo poboljšal, takrat misli pošteno. Če svojih obljub vendar ne drži, je levo samo, ker ga zapečujejo slabi tovariši.«

»Bog daj, da bi bile tvoje besede resnične! Potem bi moja poroka ne bila zaman. Še danes zvečer piševa gospodu de Clameranu.«

»Zakaj danes, Madelajna? Saj se ne mudi. Saj lahko počakava, pridobiva časa.«

Te njene besede, to trdovratno upanje, to upanje v slučaj, vse to, kar je viselo v zraku, je bil pravi izraz značaja gospo Fauvel. To je bil tudi vzrok vse njene nesreče. Bojota, neodločena, omahujoča se ni mogla nikdar trdno odločiti, da bi se pozneje ne kesala in pozneje ne preudarila drugače. Kadar se je bližala nevarnost, je zaprla oči ter čakala na čudež, ki pa nikdar ni prišel.

Madelajna je bila drugačnega značaja. Njena duša je bila odločna, dasiravno je bila Madelajna videti bojota. Če je bila odločena za žrtve, se je popolnoma žrtvovala. Ni se udajala goljufivemu upanju, marveč je vedno naravnost zasledovala svoj cilj in se ni ozirala ne na desno, ne na levo.

»Boljše je, teta, da naredimo konec,« je rekla trdno. Veremi mi, da je nesreča manj grozna če je tu, kakor če jo pričakujemo. Ali bi mogla ti prebiti je neskončne negotovosti? Ali veš, kako so vplivale skrbi, ki jih prikrivajo, na tebe? Ali si se zadnje štiri mesece kdaj pazno pogledala v ogledalo?«

Prijela je teto za roke in jo peljala pred ogledalo.

»Poglej se!«

Gospa Fauvel je bila samo še senca nekdanje lepote. Bila je v letih, ko more ženska lepota kakor polna razcvetela roža en sam dan zveneti. V teh štirih mesecih se je gospa Fauvel silno postarala. Skrb se je zagrebala v njeno čelo. Na sencih, prej tako gladkih, so se pokazale majhne gube in gosti njeni lasje so bili prepreženi od srebrnabelih nit.

»Ali vidiš, da ti je treba miru? Ali spoznaš, da si se izpremenila tako zelo, da je naravnost čudež, če stric tega še ni opazil.«

Gospa Fauvel, ki je bila skoraj ponosna, da se je znala tako zatajiti, je zmajala s glavo.

»Ali nisem jaz uganila, da imaš tajnost?«

»Ti!«

»Jaz, da, samo da sem mislila... Odpusti mi ta krivični sum, jaz sem domnevala...«

Zmehčana je prenehala in le s težavo je nadaljevala:

»Rekla sem si, da ljubim morda katerega drugega in ne strica.«

Gospa Fauvel je zastokala. Ali niso mogli to sumiti tudi drugi?

»Čast je izgubljena,« je mrmrala.

»Ne, draga teta, pomiri se; sedaj se hočeva boriti obe. Videla boš, da se bova z združenimi močmi rešili.«

Mark! de Clameran je bil lahko vesel. Pismo gospo Fauvel mu je sporočilo, da privoli v vse in da pristi samo za nekaj časa.

Pisala je, da se Madelajna ni mogla tako kratkoma odpovedati gospodu Bertomyju. Tudi je treba računati z ugovori gospoda Fauvela, ki je Prosperju naklonjen ter ga je že molče določil Madelajni. Pametno bi bilo, da prepusti času, da premaga gotove ovire, ki jih ni mogoče naenkrat odstraniti.

Ena vrsta izpod roke Madelajne na koncu pisma mu je dokazala njeno pripravljenost.

Ubogo dekle ni prizaneslo sami sebi. Že drugi dan je poklicala Prosperja ter mu izsilila objubo, da se ji ne bo poskušil več približati niti je videti in da bo vzel nase celo odgovornost za to razdruženje.

Ročil je Madelajno, da mu naj pove vsaj vzrok za to postopanje, ki uniči njegovo življenje, ona pa mu je odgovorila, da je njena čast in njena sreča odvisna od tega, da se ji pokori.

Šel je od nje in mrzlo mu je bilo pri srcu.

Ko je bil Prosper odšel, je prišel mark! de Clameran. Celo tako predrzen je bil, da je rekel gospo Fauvel v obraz, da je pripravljen čakati, to pa samo zato, ker mu je dala njena nečakinja svojo

besedo. Sveda mora biti potrpečljiv, ker va, da mu gospod Fauvel ni naklonjen.

Sedaj, ko je imel teto in nečakinja na svoji strani, je bil brez skrbi. Videl je, da bo prišel dan, ko bo velik deficit, ki ga ne bo mogoče prikriti, prisilil obe ženski, da bosta želeli in pospešili poroko.

Raoul je storil, kar je mogel, da je pospešil ta trenutek.

Ker je bila odšla gospa Fauvel prej, kakor navadno, na deželo, je odšel tudi Raoul v Vésinet.

Tam pa ni nič bolj stedi. Polagoma je odložil vse hinavstvo ter je obiskoval svojo mater samo še, kadar je rabil denarja. In rabil je mnogo.

Mark! pa je ostal previdno na strani ter prežal na ugodno uro in samo slučajnemu srečanju se je imel čez tri tedne zahvaliti, da je bil povabljen na kosilo.

Bilo je navzočih najmanj dvajset gostov.

Proti koncu, ko je razgovor oživel, se je obrnil bankir nenadoma do mark!.

»Prosil bi vas za pojasnilo, mark!. Ali imate sorodnike s svojim imenom?«

»Ne da bi vedel.«

»Kakih osem dni vem za nekega drugega mark!ja de Clamerana.«

Dasiravno je bil mark! de Clameran vedno pripravljen na presenetanja, je vendar za trenutek prebletel in se zmedel.

»Ej,« je rekel ter zbral vso svojo voljo, »potem mi je vsaj naslov mark!ja sumljiv.«

Gospod Fauvel je rad podražil kakega gosta, posebno pa tega, čegar plemstvo ga je včasih jezilo.

»Mark! ali ne mark!, zd se mi pa, da bi mogel ta Clameran delati čast svojemu imenu.«

»Ali je bogat?«

»Ne vem, premožen pa je, vsaj mislim, da je. Dobil sem naročilo, da dvignem na njegov račun 400.000 frankov.«

Clameran se je čudovito obvladal. Njegov obraz je bil navajen, da ni izdal niti najmanjšega, kar se je godilo v njem. To pot pa je bilo to, kar je slišal gročice in čudno, da ga je zapustila njegova navadna sigurnost in bistrogledost.

Bankirjev naglas se mu je zdel ironičen, njegovo obnašanje čudno, Clameran je bil nezaupen. Za ljudi, ki niso imeli interesa na tem, da bi ga opazovali, je ostal isti. Madelajni in njeni teti pa ni ušla njegova zmedenost, vjeli sta bili hiter pogled na Raoula.

»Zdi se,« je rekel, »da je novi mark! trgovec.«

»Vi me vprašate preveč. Vse, kar vem, je, da mu naj paroplovne družbe v Havru izplačajo 400 tisoč frankov za prodajo tovara na neki brazilski ladji.«

»Potem prihaja iz Brazilije?«

»Tega ne vem, toda, če hočete, vam lahko povem krstno ime.«

»Prosim.«

Bankir je vstal ter poiskal v salonu mapo, iz katere je vzel beležnico ter polglasno prebra nekaj imen.

»Cakajte, 22. onega meseca, ne, nekoliko pozneje... Tu, da: Clameran Gaston... Gaston.«

To pot pa Louis ni trenil; dovel časa je imel, da se je zbral in z neverjetno predrznostjo vjel udarec.

»Gaston,« je rekel površno, »sedaj se spominjam. To bo sin ene izmed sester mojega očeta, ki je bila omožena na Havani. Pri svojem povratku na Francoško si je gotovo izbral ime svoje matere, ki se sliši boljše, kakor ime njegovega očeta, ki se piše, če se ne motim, Moriot ali Boirot.«

Bankir je odložil beležnico.

Boirot ali Clameran, mislim, da Vas bom v kratkem povabil z njim skupaj na obed. Od onih 400.000 frankov, ki sem jih moral za njega dvigniti, si je dal poslati samo 100 frankov ter me prosil, da mu naj ostalo vrnem na tekoči račun.

»Res bi mi ne bilo nečisto spoznati ga.«

Razgovor je nanesel na druge stvari in zdelo se je, da je Clameran kmalu pozabil, kar mu je bil bankir sporočil.

V najprijetnejši zabavi pa je neprestano opazoval gospo Fauvel in Madelajno.

Mnogo bolj prepadeni sta bile kakor on, čisto ima je to videti. Vsak hip sta se skrivaj in tajnostno pogledavali.

Gotovito jima je vstala ista strašna misel.

Madelajna je bila še mnogo bolj zmedena, kakor teta. V trenutku, ko je bankir spregovoril ime Gaston, je videla natančno, kako je Raoul odmaknil stol od mize ter se ozrl proti oknu, kakor zasačen lopov, ki išče, kje bi pobegnil.

Manj prebrisan, kakor stric, bil je od takrat zmeden. On, ki je bil sicer tako sijalen in zabaven družabnik, je popolnoma umolknil in opazoval Louisa.

Končno je bilo tudi kosilo končano, gosti so odšli v salon tako da se je Clameranu in Raoulu posrečilo ostati v jedilnici, kjer jima ni bilo več treba prikrivati skrbi.

»On je!« je rekel Raoul.

»Mislim da je.«

»Potem je vse izgubljeno, glejva, da izgineva.«

Toda drzni pustolovec Clameran se ni udal na prvi strah.

»Kdo ve!« je godrnjal ter zgrbančil čelo. »Zakaj ta vražji bankir ni povedal, kje dobimo Clamerana?«

Z veseljem vzklikom se je prekinil. Na buffeta je opazil bankirjevo beležnico.

»Pazi, da naju kdo ne vidi,« je rekel Raoul.

Vzel je beležnico, jo hitro prelistal in našel:

»Gaston, mark! de Clameran, Oloron (Basses-Pyrénées).«

»Kaj pomaga to, če pozna naslov?« je vprašal Raoul.

»Morda sva rešena. Pojdi, oni naju ne smejo pogrešati. In hladno kri. Bodi vesel! Skoraj bi bil s svojo nerodnostjo vse izdal. Pazi nase!«

»Obe ženski nekaj slutila.«

»Kaj potem?«

»Nič več varno ni.«

»Ali je bilo v Londonu bolje? Pogum, zmagala bova.«

Šla sta k ostalim gostom. Toda, če tudi ni nobeden slišal, kaj sta govorila, vendar jih je nekdo opazoval.

Madelajna se je bila priplazila ter je videla, kako je Clameran listal v bankirjevo beležnico. Toda kaj ji je pomagal, da ji je to dokazovalo mark!jevo vznemirjenje? Zdavnaj je bila že prepričana o podlosti moža, kateremu je bila obljubila svojo roko.

Kar je Clameran rekel Raoulu je bilo le dobro utemeljeno. Niti Madelajna, niti njena teta se nista osvebovala iz njegovih mrež pa naj pride karkoli, saj bi morale govoriti, priznati.

Ko je Clameran nato dve uri pozneje spremljval Raoula v Vésinet, je bil njegov načrt napravljen.

»On je, o tem ne dvomim, toda prežgodaj sva se ustrašila.«

»Misliš? Bankir ga pričakuje; jutri nama lahko sedi že za vratom.«

»Molči,« ga je prekinil Clameran. »Vse je odvisno od tega, ali ve, da je Valentina Fauvelova žena ali tega ne ve. Če ve, potem ne moreva storiti ničesar, kakor da jo čim prej popihava; če pa tega ne ve, še ni nič izgubljenega.«

»In kako to izvedeti.«

»To je lahko, vprašamo ga.«

Raoul se je začudil.

»To je prav lepo, a nevarno.«

»Se bolj nevarno bi bilo, če tega ne storim in če pobegnem.«

»In kdo naj gre k njemu?«

»Jaz, seveda.«

»Tako?« se je začudil Raoul tej drznosti. »Ja jaz?«

»Ti boš ostal lepo tu. Pri najmanjši nevarnosti ti bom takoj brzojavil in potem glej, da izgineš.«

Dospela sta pred ograjo Raoulove hiše.

»To je torej določeno,« je rekel Clameran, »ti ostaneš tu. Toda pazi! Dokler mene ni nazaj, zopet najboljši sin. Le pošteno udrilaj po meni. Samo nobenih neumnosti. In da ne zahtevaš denarja.«

Sedaj z bogom. Jutri večer sem v Oloronu in vem kakšen Clameran je to.«

Ivan Zakotnik LJUBLJANA
Dunajska cesta št. 49.
Tel. 379 mestni tesarski mojster Tel. 379
Vsakovrstna tesarska dela, moderne lesene stavbe, ostriže za palače, hiše, vile, tovarne, cerkve in zvonike; stropi, razna tla, stopnice, ledenice, paviljoni, verande, lesene ograje i. t. d.
Gradba lesenih mostov, jezov in mlinov.
Parna žaga. Tovarna furnirja.

Več časopisnega papirja na prodaj.
Kle, pove uprava lista.

Gamaufovo umetno gnojilo za cvetlice

je izborno učinkovito sredstvo, katero omogoči rastlini do izredno bujnega razvoja in vzbudi v cvetu mnogo intenzivnejšo nianso barve. Cena zavojčku Din 3.— Razpošilja društvo

„VRTNARSKA ŠOLA“ V KRANJU

in Ljubljani, Wolfova ul. 1.

Ljubljana, Mestni trg 5

Za naše malčke!

Najcenejše in najhvalejše darilo našim malim je:

Moj zverinjak

knjiga s 45 slikami in k tem spadajočim besedilom, za pouk in kratak čas Din 5.—

Moji ljubčki

živalske slike za naše malčke na trdem močno vezanem kartonu Din 8.—

Mladi slikar

10 tiskanih predlog za porbarvanje z akverel-barvam ali pastel-barvami Din 3.—

Črnpeter

staroznanca, vesela družabna igra za zimske večere. 1 igra Din 3.—

Vse se dobi v

Zvezni tiskarni

in knjigarni

in Ljubljani, Wolfova ul. 1.

in Ljubljani, Wolfova ul. 1.

in Ljubljani, Wolfova ul. 1.

in Ljubljani, Wolfova ul. 1.

in Ljubljani, Wolfova ul. 1.

in Ljubljani, Wolfova ul. 1.

in Ljubljani, Wolfova ul. 1.

in Ljubljani, Wolfova ul. 1.

in Ljubljani, Wolfova ul. 1.

in Ljubljani, Wolfova ul. 1.

Jadranska banka - Beograd

Delniška glavnica: Din 60,000.000. Rezerva: Din 30,000.000.

Podružnice:

Bled, Jesenice, Prevalje, Cavtat, Korčula, Sarajevo, Celje, Kotor, Split, Dubrovnik, Kranj, Šibenik, Ercegnovi, Ljubljana, Tržič, Jelsa, Maribor, Zagreb, Metković.

AMERIKANSKI ODDELEK.

Naslov za brzojave: JADRANSKA.

Afilirani zavodi:

JADRANSKA BANKA: Trst, Opatija, Wien, Zadar.

FRANK SAKSER STATE BANK, Cortlandt Street 52, New-York City.

BANCO YUGOSLAVO DE CHILE: Valparaiso, Antofagasta, Punta Arenas, Puerto Natales, Porvenir.

O. BERNATOVIC

Kontekstna trgovina